

ПШ 321

Поштарина плаћена у готовом.

НОВИ САД

КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНИ И ПРИВРЕДНИ ЛИСТ ЗА ДУНАВСКУ БАЛОВИНУ

ИЗЛАЗИ СВАКЕ СУБОТЕ.
Власник и главни уредник:
ДУШАН ЧАМПРАГ
Одговорни уредник:
СВЕТИСЛАВ-ЦЕЦА СЕКУЛИЋ

Година 7.

НОВИ САД, 13. јануара 1930.

Број 3.

СТАРЕШИНИ: ЗДРАВОО!

Са 1. јануаром 1930 моћни и одушевљени Соко Краљевине Југославије улази у годину великог свесоколског слета, улази у годину великих задаћа, тешког испита, у доба потпуне и срдачне радности. У Београду, у престоници дивне Краљевине Југославије саста ће се искрени, несебични, здрави и моћни наши Соколи, саста ће се сестре и браћа, сложна соколска деца, полетни и витешки наш нараштај, миле и питоме нараштајке. Дочека ће госте из славенског света: легије верних чешкословачких Соколова из златног соколског Прага, бројне чете Пољака од Гдине до Лавова, доћи ће отпорни Лужички Срби, доћи ће и наши Југословенски Соколи из далеких крајева преко мора. Доћи ће нам и Руси, одушевљени за братство и за рад моћног Славенског Соколства.

Пред очима целог света показале се на Видовдан 1930. Славенски Соколи у складном и сложеном раду, у духовном јединству, у једном соколском гесту највећу своју снагу, највеће своје благо: љубав домовини!

Славенски Соколи показаће на слету у Београду големе резултате свог сустваног, пожртвовањег, јуначког и непоколебљивог деловања, показат ће дивне појединце здраве, челичне и честите, скромне и племените борце за срећу домовине.

А међу њима Соко Краљевине Југославије, полетно, у напону снаге приступа највећем и најлепшем раду,

Њ. Вис. Наследник Престола Петар, Старешина Сокола Краљевине Југославије.

Слет у Београду би ће испит нашег Соколства, би ће испит сваког појединог Сокола. И стотине наших Соколана, далека и непозната соколска гвезда посла ће и децу, и нараштај, и чланство на слетске утакмице, на свечаности дисциплине и слоге, на вежбе уједињене и сложне браће. Показаће Соколи да знаду своју дужност, и да цене свој део рада у великом послу народног и државног живота.

Данас, кад улазе Соколи у

годину свог великог свесоколског слета, упиру с поуздањем очи у свог племенитог старешину, гледају свог милог, драгог и љубљеног брата, поносни су на знак и симбол највећег признања. И кличу Његовом Краљевском Височанству, наследнику Престола Петру, старешини уједињеног и моћног Сокола Краљевине Југославије, најлепшем Соколу — Здравео!

Нова управа Југословенског Соколског Савеза.

Београд, 11. јануара. На основу § 4 закона о оснивању Сокола Краљевине Југославије а у сагласности са председником Министарског Савета, министром просвете г. Максимовићем, министром Војске и Морнарице г. Хаџићем, постављени су у управу Соколског Савеза: за потстарешине Енгелберт Гајгл из Љубљане, Ђура Пауновић из Београда, Лацко Криж из Загреба и Павле Мергентолер из Осиека. За начелника др. Виктор Мурник из Љубљане, а за начелницу Елиза Каларјева из Љубљане. За претседника просветног одбора др. Владимир Белајчић, претседник Округног Суда у Новом Саду. За чланове управе из Дунавске Бановине др. Игњат Павлас из Новог Сада, за заменика Бранко Живковић из Земуна. Свега је постављено 20 чланова управе, исто толико заменика и ревизора. Нова управа почеће свој рад 15. јануара о. г.

НОВИ ВИДИЦИ И НОВИ ЗАДАЦИ.

Неповратно и брзо јури време, те нам из дана у дан отвара све нове видике, али нас уједно ставља и пред све нове задатке.

Но у множини свих оних проблема и задатака који чекају од ове садање наше генерације да их реши, издвојити се мора питање васпитања и школовања омладине као и питање разграњавања наше пољопривреде. Два су ово питања на којима као на камену темељцу почива изградња духовне и материјалне културе нашег народа.

За десет година послератних година код нас се у питању школовања и стварања интелектуалаца знатно прекорачиле потребне границе. Под сугестијом стварања чињенице да је за време светског рата у знатном броју изгинула наша интелигенција и да за нашу нову државу, за народни и државни живот наш треба јака принова интелектуалца, у школе је похрило и што треба и

што не треба. У нашим средњим школама број ученика се до невероватноће подигао, јер су родитељи без много размислања само у те школе шљали своју децу. Зле последице овакога рада убрзо су се показале, јер је требало да прође само неколико година, па да се покаже не само прекобројност у нашем стадежу интелектуалаца, него што је још горе, створен је интелектуалан пролетаријат који по својој школској спреми и културном нивоу није баш на завидној висини.

Редукцијом средњих школа отпочело се већ на поправци овога стања. Но важније и од овога има бити строга селекција средњешколске омладине. Ко није за средњу школу, има се из ње уклонити и упутити на погодније поље занимања, па се неће моћи десити, да и у најмањим паланкама и варошицама у средњим школама се накупи по 7—8 а богме често и преко хиљаду ученика. Зар

је потребно тумачити, колико би корисније било, да се један део те омладине упуту у разне стручне школе? Ми немамо баш много стручно образованих људи у многим нашим привредним гранама, па је стога и прека потреба, да стварамо исто већи број стручних и образованих радника, подузимача, техничара, трговаца, занатлија, пољопривредника свих врста и уопште привредника свих врста и занимања.

Тим начином доћи ћемо до решења и оног другог главног задатка нашег народног живота: до што бољег и успешнијег разграњавања и усавршавања нашег привредног живота.

Наш народ је у претежном свом броју земљорадник и пољопривредник и пољопривреда је главна грана занимања становништва наше државе. Искуство од последњих неколико година и ова општа тешка економска и привредна криза која нас тако убитачно притискује, учи нас, да се нерентабилност

пољопривреде мора првенствено поправити рационализирањем начина обрађивања земље, а још више прелазом на друге гране занимања. Поред продуковања житних биљака и поврћа, наши пољопривредници треба да се баве и продуковањем индустријских биљака, гајењем сточке и живине као и пчеларством, млекарством и свим оним чиме би могли надопунити своју пољопривредничку делатност.

Важно је дакако при томе питање извоза. Наши се пољопривредни производи не могу добро плаћати нити се пољопривредна продуктивност може рентирати.

Исто тако је од важности и питање подизања наше домаће индустрије, јер она треба у првом реду да буде потрошач и обрађивач наших сировина, у којима наша држава толико обилује.

У прошлогодишњем билансу наше спољне трговине указало се побољшање извоза наших сировина и наших пољопривредних производа, те се стога оправдано смемо надати да ће се то побољшавање нашег извоза наставити и да ће се ускоро као последица овога показати и поправак рентабилитета наше пољопривреде.

Но ипак ради општег просперитета нашег привредног живота и да би смо што повољније припремили терен за општи процват, потребно је што пре и што рационалније да упутимо један део становништва на индустријска занимања.

Западне европске државе богате су, силне и моћне баш зато, што им становништво има тако разграната и рентабилна занимања, те треба и ми да се угледамо на њих. М.

КЊИЖЕВНОСТ

У преводу нашег познатог књижевника г. др. Милана Шевића изашла је ових дана из штампе књижица „Вођу у животу“ од Паула Барта, професора лајпцишког универзитета. Лепим и лаким језиком, у облику дијалога, развијене су мисли о закону развоја, о душевном животу, јакој вољи, вредности, праведности и човекољубљу. Сва се књижица нарочито препоручује омладини. — Цена је пет динара.

* Аполо биоскоп 14. I. SOS брод у опасности. Велика драма љубави и страсти из јужњачког живота. У главној улози Liane Hend и Alfons Fryland.

Подбан госп. Видоје Мишовић о проблемима Дунавске Бановине

„Дневник“, који излази у Суботици, а који је иначе врло добро уређен, доноси у броју од 1. јануара о. г. интервју свога новосадског дописника са подбаном г. Видојем Мишовићем, који ми због његове важности преносимо у наш лист.

Које су бисте разлике између бивших области и бановина?

— Разлике између банских управа и пређашњих жупанија у суштини нису велике. Оне су само у обиму власти, јер бан данас има право постављања извесне врсте државних чиновника, што раније жупани нису имали. Исто тако разлика постоји и у економно-привредном погледу, јер самим проширењем територија бановина над територијама бивших жупанија економска моћ сваке бановине постаје у сваком погледу јача, а и капацитет задовољења свих локалних потреба на свим пољима сада је већи, јер су бановине тако згодно створене да оне, у истини, по свом територијалном саставу, чине једну и географску и етнографску целину. Специјално за Дунавску бановину може се рећи да је њеним географским границама остварен стари сан Срема, Баната и Бачке са старим центром Карађорђевој Србије. Песма: „Срем, Банат и Бачка, три срца јуначка“... постала је сада јавна, јер су речени делови Србије на које се у тој песми апеловало са овим деловима преко Саве и Дунава образовали једну географску целину у облику Дунавске бановине, која може и по свом природном богатству и по менталитету становништва дати најбоље резултате на свима пољима, тако, да ће се добром вољом претставника власти и грађана свесних свога позива и свога положаја, моћи пружити најлепшу слику и пример о томе шта све по свом садашњем саставу бановине могу створити.

За остварење тих великих задатака овој бановини не стоје на путу сада никакве препреке, јер је и Краљевска влада дати обимом власти овој бановини учинила и чини све, да се замисао законодавца што боље у дело приведе.

У колико је мени познато то благодатно дејство оваког састава бановине важи и за остале бановине, јер кад се погледа географска карта поделе наше државе, онда се мора доћи до закључка, да се идеалнија подела земље на бановине није могла извршити, него што је извршена са обзиром на намере законодавца и задатке, које бановине треба да остваре на свим пољима државног живота.

Да је остао стари систем поделе на жупаније у обиму каква је био и у границама власти, које су жупаније имале, никада ни једна жупанија не би могла дати оне резултате, које ће сада моћи дати бановина. Само добре воље и рада, па ће све бановине моћи достићи кулминацију благостања,

ако хтедну и умеду искористити све благодати локалних прилика.

Дакле, битне су разлике између старих жупанија и бановина у томе, што су бановине у много већој могућности, да како по обиму власти, тако и по економским могућностима успешно реше све корисне локалне проблеме; док жупаније у тој мери, поред најбоље воље, нису могле учинити; и што су бановине тако формиране, да оне сада чине фактички једну идеалну економско-географску јединицу.

Да ли ће, господине подбане, Банска Управа имати неки саветодавни орган, сличан бившим областним скупштинама?

— Банска управа имаће саветодавни орган — банска већа — у оном и онаком обиму, како је то законом предвиђено а то је — по мом мишљењу — довољно за постигнуће великих задатака, који су банској управи законом намењени.

Тај саветодавни орган бројно је довољан, јер није ни сувише велики, а није ни мали т. ј. баш онолики, колико је за посао потребан, јер је запажено, да бројно сувише велики саветодавни орган не даје онако ефикасне резултате, као што може дати једна установа, која бројно није ни велика, ни мала, већ онолика, колика је потребна. Дакле, код тих саветодавних установа много је важније питање квалитета него квантитета.

Како ће се Банској управи достављати жеље и потребе појединих крајева или лица и да ли ће се продужити систем депутација?

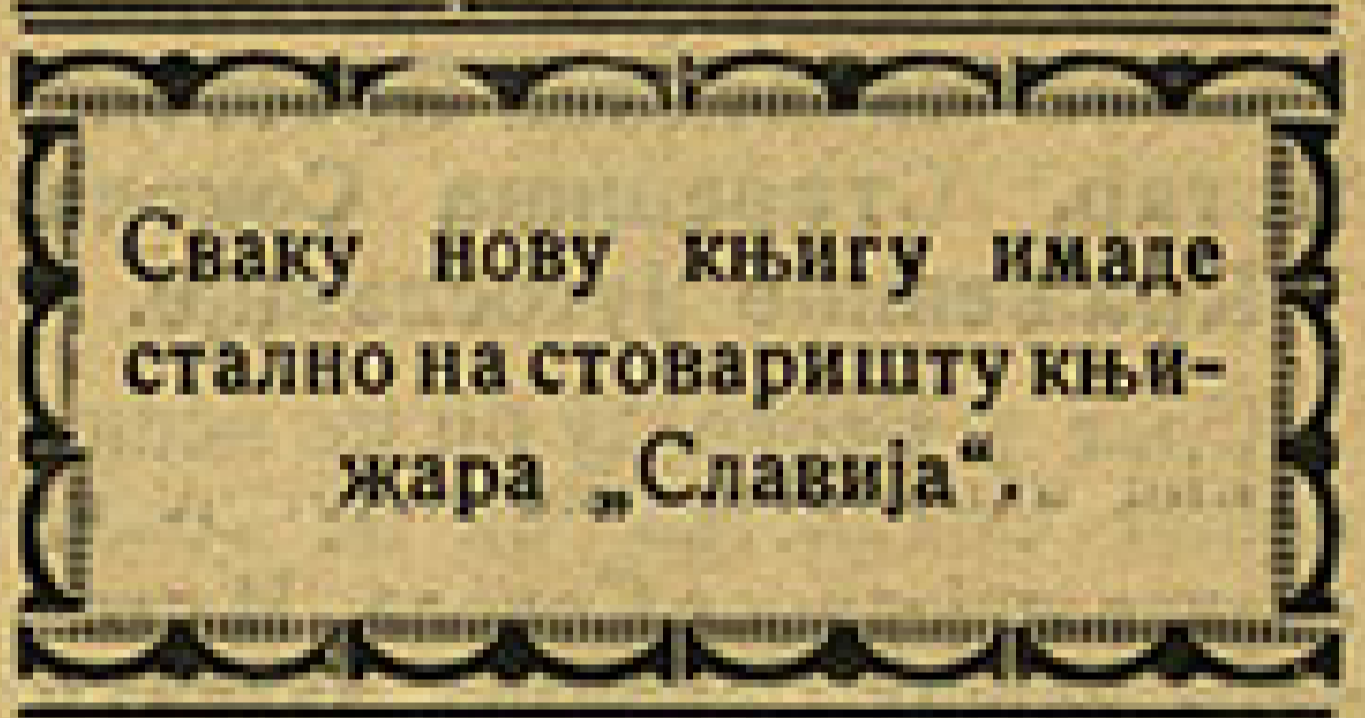
— Систем депутација није предвиђен ни једним законским прописом и то је појава, коју треба изобичајавати; јер је она остала као резултат старе администрације и старих режима и пре Уједињења и по Уједињењу, јер људи мисле, да ако се у маси појаве, да ће њихова тражбина ефикасније бити узета у поступак. Међутим, благодет добре административне управе јесте у томе, да појединац брзо дође до решења по својим тражбинама, а да колективне тражбине буду исто тако брзо решене, као и појединачне. Међутим, новом поделом на бановине и законским одредбама о саставу и функцијама бановина намера је законодавца, да се у том питању појединцима и колективним јединицама у њиховим потраживањима у толикој мери излази у сусрет, да они ни појединачно, а још мање колективно не морају ићи даље од своје среске власти, јер се питања, која се на основу одлуке среске и општинске власти разматрају у банским управама, решавају кабинетски — по довољном извињању и прибављању доказа (а тај је систем и најбржи и најјефти-

нији), и да се решавају на основу аката, а не на основу личног претстанка и према томе је жеља ове банске управе, да та решавања тако убрза, да не само депутације, него и појединци не буду имали потребе, да тако рећи акта пропраћају својим личним претстанцима. Једном речи добра административна управа искључује депутације, те кад се отклоне ванзаконски узроци постанка депутација — престане и депутација.

Можете ли ми шта рећи г. Подбане о Бановинским самоуправама и какве ће оне изгледати?

— Као што сам вам раније рекао, место великог броја жупанија постале су бановине, а жупанијска самоуправа добра остала су бановинска, према томе бановинским добрима редује Бан у договору са својим органима и својим законом предвиђеним саветодавним органима. И онда све функције обласних самоуправа отпављаће банска управа у истом обиму као и жупаније, уз помоћ свог законом предвиђеног саветодавног органа, само много брже, реалније и са више економске моћи, него што је то било код појединих обласних самоуправа.

С. Меденица.

Тек-тек да се зна

Пре неког времена покрадена је римокатоличка црква у Бачкој Тополи. Полиција и жандармерија повела је била свестрану истрагу, али се није морала дуго мучити, јер су се злочинци и сами јавили, и то на врло оригиналан начин.

Дошао најме код пароха један дечак, па му нуди да врати неке црквене утвари, које је бајаги нашао негде на друму. На полицији је међутим овај дечко сасвим друкчије говорио и лепо је признао, како је сасвим на филмски начин извршио крађу у цркви.

Цензура филмова прека је потреба са обзиром на васпитање деце.

По новинама а и усмено стално се чује кукњава због „тешке кризе“ и „лошег прихода“ готово свакога. Но зато у јеку сезоне балова ретко је наћи женску кројачицу, која може да прими нов посао, јер свака има и сувише наруџбина и посла.

На представама Художественика видело се упадно мало ђака. Чујемо да је то због језика. Боже мој, а како ли тек разуме та омладина оне хипнотизере, телепатичаре, мађионичаре и сличне, чије „сиансе“ знају бити тако обилно посећене баш од те наше омладине. Дакако, дух времена сад је така, па то вам је.

Занатство

НАШИ ЗНАТИ

И поред великог увоза фабричких производа и све већег развитка домаће индустрије, занатска радност је код нас још добро развијена, нарочито неки занати као: кројачки, берберски, качарски, столарски, хлебарски, коларски, књиговезачки, лимарски, браварски, ковачки, опанчарски, казанџиски, молерски, обућарски, седларски, терзиски. Неки занати, који су некад били чувени и развијени, све се више губе, с променом начина живота. Такав је кујунџиски, који је цвetaо у Босни и Јужној Србији, Ђурчиски, абаџиски. Цени се да има око 185.000 занатских радња или око 250.000 занатлија, и то у Србији око 70.000, у Хрватској и Словенији 38.000, у Словеначкој 22 хиљаде, у Босни и Херцеговини око 20 хиљада у Војводини 26 хиљада, у Далмацији 6 хиљада и Црној Гори 2588. Занатских задруга било је у 1928 год. 73 и то:

прерађивачких . . . 17
кредитних 48
набављачких 8

Нека места се нарочито одликују извесном врстом заната. Тако н. пр. ужарство је развијено у Лесковцу, Бујановцу, Ваљево; сукнарство у Пироту, Тетову, Куманову; израда покровца и ћебади у Високом, Ливну, Госпићу, Ужицу; ћилимарство у Пироту, Прилепу, Крушеву, Сјеници, Бос Петровцу, Гацку, Прозору, Сарајеву, Сомбору и Бечкереку; платнарство у Ужицу, Пироту, Призрену, Скопљу, Прилепу, Јањево; одличне чипке се раде у Словеначкој; каменарство у Далмацији; лончарство у југоисточној Србији.

Кућна индустрија, која је раније, у задружном животу била врло развијена и подмиривала све потребе, с развитком фабричне индустрије и, распадом задруге све се више губи. Ипак кућне индустрије има још по селима, негде више, негде мање, поред редовног занимања (ткање платна, ћилима, ваљање сукна, плетење чарапа и др.)

Она већином подмирује домаћу потребу, али неке врсте служе и за трговину, чак искључиво за трговину. Тако има много врло добрих занатлија по селима, који поред својих земљорадничких послова раде и за друге, у Пироту је чувено ћилимарство, а има га и у другим крајевима н. пр. у Босни и Војводини. Печење ракије је већином домаћа индустрија, сушење шљива исто. У Словеначкој је развијена кућна индустрија у виду разних заната, тако да сељаци израђују многе предмете за рачун великих продавница.

* Одеон биоскоп 14. и 15. 1. Дупли програм! Освета, Љубавни роман ватрене циганке. У гл. улози Dolores del Rio. — У степама Неваде, ковбој драма у 6 чинова. У гл. улози Buck Jones.

Концерт Ада Шари

„Кора хлеба“ и „Дечје обданиште“ приређује 18. јануара о. г. у дворани хотела „Слободе“ у пола 9 часова у вече концерт чувене пољске колоратурне певачице Ада Шари. Ова уметница је певачица светског гласа. Имала је великог успеха у Немачкој и Француској. Колики су били њени успеси тамо, показују ови кратки изводи из оцена које су донели о њој страни листови. У Штокхолму о њој се писало ово:

„Иста она публика која је напунила дворану, када је Ада Шари наступила као гост у улози Гилда у Риголету, обновиле је синоћ своје познанство са високом уметницом. Врло цењена певачица, која је била одлично расположена, постигла је и овога пута саван успех. Овације су почеле већ иза другог чина, а кулминирале су на крају претстава. Краљевска ложа, у којој су се налазили престолонаследник-регент, престолонаследница, кнежевски пар Карл, принцеза Ингрид и дански престолонаследник, узела је живог учешћа у тим овацијама“.

У Паризу пак писало се о њој ово:

„Њени трилери потсећају нас у најстрожијем смислу речи на певање славуја. Њеним фиоритурима (украсима) у арији „Уна воце“ надмашила је све певачице и у томе је ретко може следити. Велика уметница била је од публике бурно и одушевљено поздрављена.“

Заузимањем неуморне председнице друшта „Кора хлеба“ и „Дечјег обданишта“ новосадјани ће 18 јануара о. г. имати прилике да чују и поздраве чувену пољску колоратурну певачицу Ада Шари, која у Новом Саду приређује један једини концерт. С тога се за улазнице још данас треба побринути, а могу се добити у књижари „Славија“, трафици Липковић и Немачкој књижари.

„Невену“ треба помоћи

1900 год. новосадске занатлије и занатлијски помоћници су основали своје певачко друштво „Невен“.

Дакле, данас-сутра навршује се равно тридесет година од његовог оснивања.

Кроз три деценије „Невен“ је предано и часно служио националној ствари; гајио, ширио и неговао српску и словенску песму, на понос и дику занатлијског сталежа.

Многи су занатлијски омладинци прошли кроз школу „Невен“-ову; многи су у њему нашли душевне хране, подigli се и постали ваљани и самостални људи и ваљане занатлије.

Данас, на жалост, „Невен“ доста кубури, јер старији певачи ишчежавају а њихова се места не попуњавају са новим млађим снагама.

Нећемо да улазимо у суштину тој чињеници; али као орган јавности, хоћемо да апелујемо на занатлијску омладину, да је њезина дужност, да се сврстава око „Невен“-а, да попуњава у-

пражњена места и разређене редове, неговањем племенитих песама, које оплемењавају и држе човека да не малакше под теретима свакидашњег живота.

Као и сваке године, тако је и ове године „Невен“ на други дан православног Божића приредио своју забаву у дворани хотела „Слободе“, која је била тако слабо посећена, да смо могли присутне на прстима избројати. А што је још жалосније, то је била занатлијска забава — без занатлија!

„Невен“-ове су забаве од увек биле чувене, не само са многобројних посета, већ су биле чувене и са своје програмске уметности; јер смо били у више махова сведоци, слушајући уживали у дивним и прецизно изведеним песмама, које су „Невенши“ изводили. А шта је данас?

Надамо се, да ће и „Невен“ кренути напред, помогнут од оне омладине, чије име он носи ево већ равно три деценије.

Новосадске вести.

— Силвестарско село. Српска Читаоница у Новом Саду приређује и ове године, уочи православне Нове Године, у својим просторијама силвестарско село са одабраним програмом. Шаљиво силвестарско предавање одржаће новинар г. Жарко Огњановић.

— Правнички бал. Ових дана одржана је конференција новосадских правника под председништвом г. др. Милана Матића адвоката, на којој је решено да се овогодишњи правнички бал одржи 11. фебруара у великој сали хотела „Слободе“. Правнички бал, као што је познато, спада у ред најелитнијих балова у Новом Саду односно целој бановини, на који долази редовно најотменија публика, чак из Београда и других великих вароши.

— Коло Српских Сестара у Новом Саду приређује 25. јануара о. г. у свечаној сали хотела „Слободе“ свесловенску забаву са играчком и живом сликом у 8-и по часова увече. Умољавају се госпође и госпођице да у што већем броју присуствују у народном оделу. Иначе одело вечерње, како за даме тако и за господу. Пет најлепших одела биће награђено. Улазна цена од особе 25 дина, балкон 20 дина, за ђаке 10 дина.

— Трговачки бал. Трговци и индустријалци у Н. Саду приређују свој елитни бал 16. о. м. у великој сали хотела „Слободе“. Бал се приређује под покровитељством бана г. Дак Поповића, градоначелника г. др. Бранислава Бороте, председника Трговачко-индустријске и Занатске коморе г. Душана Манојловића, председника берзе г. др. Гедона Дунђерског, г. г. Ђоке Дунђерског и Косте Миросављевића.

— Градски аутобуси. Градска управа намерава да почетком пролећа стави у саобраћај три велика модерна аутобуса, на путу од Аеродрома, Тркалишта, Пирошком улицом преко Трга Ослобођења, булвара Краљице Марије и моста, кроз град у Мајур.

— Концерт Музичког друштва. Новосадско Музичко друштво припрема се за велики концерт који ће приредити на дан 5. фебруара о. г. у дворани хотела „Слободе“, под водством свога диригента господ. Светолика Пашћана. За овај концерт влада у Новом Саду велико интересовање. Лица, која се буду уписала за чланове Музичког друштва са уплатом тромесечне чланарине, имаће право на бесплатан улаз на концерт.

— Дом и менаџер за привредникове питомце у Н. Саду. Ових дана поведена је акција да се подигне дом и менаџер за привредникове питомце, где би ови имали стан и храну, привикавали се на ред и хигијенски живот. У ову сврху скупљаће се доброволни прилог.

— Градња дунавског пристаништа. На лицитацији за изградњу дунавског пристаништа у Новом Саду прихваћена је најповољнија понуда београдског предузећа Тунер и Вагнер за 434.000 динара. Радови ће почети чим дозволе временске прилике.

— Из Берзе Рада. Према најновијој статистици Берзе Рада, у години 1929 тражило је занимање свега 9562 незапослена радника (8476 мушких, 1086 женских). Упослено је од тих 2788.

Сретну Нову Годину желе

Уредништво и Администрација „Новог Сада“ желе свима читаоцима сретну Нову Годину 1930.

БОРЂЕ МИЛОВАНОВИЋ
Ћурчија код „Лисице“ Нови Сад.
Пашићева улица 25.

ДРОГЕРИЈА ХИГИЕА
Коста Живојновић, Нови Сад.

Ресторација „Бели Во“
СТЕВАН СТЕФАНОВИЋ
Нови Сад — Футошки пут

Трговина шпецераја и деликат.
РАДЕ БУБАЊ
Нови Сад, Његошева улица 19.

МОИСОВИЋ и ДР.
творница бонбона и млечних
карамела Н. Сад. Темеринска 7.

Издавачка књижара „Славија“,
Владимира Лежмирица. Н. Сад

Н. ПУТНИК
кројач за господу, Нови Сад.
Краља Александра улица 10.

Књижара и папирница
БРАЂЕ МИШИЋ, Нови Сад.

ЈАКОВЉЕВИЋ и КЕСЛЕР
мануфактурна трговина Н. Сад.

Трговина аутомобила и стројева
„AUTOCAR“
Нови Сад, Јована Суботића 25.
(Стари житни трг.)

ДОРНШТЕДТЕР
посластичарница Нови Сад

КАФАНА „ЕЛИТА“
Жига Мезен, Нови Сад

ПЕТАР ВЛАШКАЛИЋ
завод за огласе и рекламу
Нови Сад. Краља Александра 21.

„Деликатеса“ Ленци Шпилер
Нови Сад, Трг Ослобођења 9.

Папирница и књиговезница
ЈОВАН БЕК.
Нови Сад — Футошки пут 96.

МИЛАН СТРАЈКОВ
власник дворане „Олимпија“.

ЛУКА Л. МАЛЕТИЋ
мануфактурна трговина код
„Роде“ Н. Сад. Краља Петра 25.

АНДРИЈА МАЛЧИЋ
енглески помодни и војни кројач
Нови Сад (Дунђерскова палата)

СТРАИН СЕКУЛИЋ
мануфактурна трговина Н. Сад.
Сопствена кућа. Краља Петра 3.

ПАРФИМЕРИЈА „СОА“
Нови Сад, Краља Петра улица.

ШТОЛЦ
ресторација и пивница, Н. Сад.

ВАСА ПРОКИЋ
колонијална радња Нови Сад.

„ЦИТИ“ ПОСЛАСТИЧАРНИЦА
власник; Љубомир Парлаћ
Нови Сад, Краља Александра 19.

СЛАВКО НАЦКОВИЋ
пекар, Нови Сад. Дунавска 7.

НАНДОР ВЕРЕБ
ресторатер. Футошки пут 38.

МИХАЈЛО МАРОШ
гостионичар. Футошки пут 71.

ХОТЕЛ „СРПСКИ КРАЉ“
Сава Поповић, Нови Сад.

РЕСТОРАЦИЈА „БОСНА“
Јован Михајловић, Дунавска ул.

РЕСТОРАЦИЈА „СТРАХИЊА“
Нови Сад, Дунавска улица.

ЛАЈОШ ЛУСТИГ
мењачница
Нови Сад, Краља Александра 13.

БОЖА НИКЕТИЋ
гостионичар Нови Сад.

ЛАЗАР ЛАЗАРЕВИЋ
сарач и ташнер Нови Сад.
Пашићева улица.

СЛАВКО ГРУЈИЋ
шпецерајска трговина, Н. Сад.
Јована Суботића улица.

РЕСТОРАЦИЈА „ЛИПА“
Петар Јанченић, Нови Сад.

РЕСТОРАЦИЈА „АМЕРИКА“
Јован Шумахер, Краља Петра.

ФИЛИП КОН и ДРУГ
Нови Сад, Краља Александра ул.

ЈОСИП ПИСКЕР и ДРУГ
Нови Сад. Краља Петра ул. 3.

„ВЕЛАУТО“
Нови Сад, Краља Александра ул.

МИКА БУЗДА
власник чудотворног подрума.

„А Л Б А“
творница стакла и огледала.
Нови Сад. Железничка улица.

ЕДУАРД КРАУС
трговина намештаја, Нови Сад.

Вреће

цераде и канап
најјефтиније код

АВРАМА ШИФА

завод за позјамљивање врћа
и церада.

Творничко стовариште:
морске траве, коњске струне,
хебета, гуртна, куделних цевки
и т. д.

НОВИ САД
Телефон 24-03. Бр.: Јутешиф

Подружница:
БЕОГРАД-САВА.
Тражите ценовник.

„Нови Сад“ у новом руху

Улазећи у седму годину од излажења, „Нови Сад“ се појавио са прошлим бројем у новом руху — у новом формату, а то с тога, да би удовољили жељама наших поштованих читалаца.

Некада се „Нови Сад“ бавио искључиво локалним приликама Новог Сада; али данас, „Нови Сад“ не може се задржати само на тако скученом простору; већ с обзиром, што је Нови Сад постао центром Дунавске бановине и наш лист мора да се баци на шире поље, како би што боље одговорио својој повиви.

Културни, просветни, привредни и финансијски проблеми данас траже своја решења; а наш лист као орган јавности, трудиће се, да по свом најбољем схватању иста читаоцима тумачи и поучи, како би из тих поука највеће користи извукли.

Кроз седам година, наш лист се борио са великим потешкоћама и недаћама, које су долазиле највише са слабог материјалног стања људи, који се окупљају око њега и раде на њему.

Но и у пркос тих недаћа „Нови Сад“ улази у седму годину свога излажења, увек спреман да послужи интересима народа и отаџбине, уверен, да ће му награда бити поверење читалачке публике, оне, која му је од његовог излажења поклањала и нове, која ће га у новом руху имати прилике да види и прочита.

Да би могли наш лист благовремено оспособити и за чешиће излажење, основали смо фонд за помоћ „Новом Саду“.

До сада су томе фонду приложили следећа г. г.:

По 250 динара: Мојсовић и Друг, Јосиф Јулес Кон, Коста Живојновић, Н. Н.

По 200 динара: Јосиф Исаковић, Дунђерсково стовариште пива, Н. Н.

По 100 динара: Никола Танурџић, Јован Маца, Арх. Јован Мелка, Рајцер и Крисхабер, Јован Ђулум и Фридрих Фајс.

ИЗ ЗБИРКЕ „ЛУТАЊА“

XXI.

Остави ме. Стазе живота су широке. Изабери коју од њих хоћеш и дођи. Куда? У неизвесност... простор... Остави ме, јер ми никако не можемо ићи заједно; веруј ми, искреноти говорим. Ми смо хтели бити два тела, а једна душа; но та слатка илузија умрла је брзо, лако, неосетно, исто као и туга за нечим што се не може остварити.

Ја ћу покушати наћи нову стазу живота и поћи њоме. И ако ми то не буде успело, са тешком резигнацијом и болом, коракнути старим стазама, а то су лутања, тешка, неизвесна лутања.

Остави ме и не крвари рану на помисао слатке илузије о нашој срећи, што је тако брзо умрла. Иди што даље од мене; даље, да и сама успомена на тебе са твојом појавом на виду нестане; да заборавим ту

реалност, јер иста се мора заборавити!

Остави ме, ти велико дете, што те нисам разумео и зато морао напустити.

XXII.

У какво ћеш пристаниште живота да доспеш једном? Како ћеш да доспеш? Да ли поносно, са бродом у зеленилу и цвећу раног пролећа? Како ћеш да доспеш?

За тебе је живот, срећа, шала; зрео плод што пада у крило и нуди се да једе, гризе. Ти тако сматраш живот и задовољна си. А јеси ли се када запитала, да ли је та слика о животу истина? Да ли је то права уметничка слика, што човек задивљено и у екстази посматра и сатима се не миче од ње? Јеси ли о томе мислила?

Знај, живот има две стране, два лица. Дан и ноћ. Сунце и мрак. И читаву скалу душевних расположења, кроз која човек пролази и у току тога путовања се кристалише и стаје на своје одређено место. Живот има своја лутања, пустоши, амбизе и чавиринте. То су његови украси, боје.

* * *

И поред тога се питам, у какво ћеш пристаниште живота да стигнеш једном и са каквом душом и расположењем?

Бр. извр. 583/1929.

Објава јавне продаје.

Потписани судски извршитељ овим објављује, да ће услед одлуке Кр. Среског Суда у Новом Саду Број 9200/1929 у корист Дра Ладислава Силашиа из Новог Сада ради 1000 дин. главнице и прип. на јавној продаји продати следеће покретности: дуванског и собног намештаја које су процењене на 6300 динара.

Јавна продаја одржаће се дне 29. јануара 1930 у пола четири сата по подне у Новом Саду у Кајмакчаланској улици број 14. Нови Сад, 3. јануара 1930.

БОЖА НИКОЛИЋ с. р.
кр. судски извршитељ.

Изврш. Бр. 570/1929.

Објава јавне продаје.

Потписани судски извршитељ овим објављује, да ће услед одлуке Кр. Среског Суда у Н. Саду Бр. 11768-1929. у корист Јулиус Абелес из Трибендорфа ради 1871— динар главнице и прип. на јавној продаји продати следеће покретности: разне мануфактуре које су процењене на 11100 динара.

Јавна продаја одржаће се дне 14. фебруара 1930. у 10 сати пре подне у Ст. Футогу.

Нови Сад, 8. јануара 1930.

СТОЈАН ВОЈНОВИЋ
судски извршитељ.

Изврш. бр. 571/1929.

Објава јавне продаје.

Потписани судски извршитељ овим објављује, да ће услед одлуке Кр. Среског Суда у Новом Саду бр. 12267/1929. у корист А. Фишгруод из Панчева

Штампариа Душан Чампраг и Друг, Нови Сад.

ради 8735— динара главнице и прип. на јавној продаји продати следеће покретности: разне мануфактуре које су процењене на 22200 дин.

Јавна продаја одржаће се дне 14. фебруара 1930. у 10 сати у Ст. Футогу.

Нови Сад, 4. јануара 1930.

СТОЈАН ВОЈНОВИЋ
кр. судски извршитељ

Изврш. бр. 291/1929.

Објава јавне продаје

Потписани судски извршитељ овим објављује да ће услед одлуке Кр. Среског Суда у Новом Саду бр. 3338/1927. у корист Хашка Павела из Кулпина ради 454 дин. главнице и прип. на јавној продаји продати следеће покретности: дуванског и собног намештаја које су процењене на 6340 дин.

Јавна продаја одржаће се дне 15. јануара 1930. г у 3 сата у Петровцу у кбр. 416.

Нови Сад, 9. децембра 1929.

БОЖА НИКОЛИЋ
кр. судски извршитељ

Изврш. бр. 509/1929.

Објава јавне продаје.

Потписани судски извршитељ овим објављује, да ће услед одлуке Кр. Среског Суда у Новом Саду број 8640/1929. у корист Др. Милана Миловановића из Н. Сада ради 5000 дин. главнице и прип. на јавном надметању издати под закуп 4 јутра земље налазеће се на поседу уд. Ане Фериха у Темерину за економску годину 1929/30.

Јавно надметање одржаће се дне 16. јануара 1930. у 12 сати у Темерину у Општинској кући Нови Сад, 7. децембра 1929.

БОЖА НИКОЛИЋ
судски извршитељ.

Изврш. бр. 421/1929.

Објава јавне продаје

Потписани судски извршитељ овим објављује, да ће услед одлуке Кр. Среског Суда у Новом Саду бр. 995/1924 у корист Лина Хингерлајдер и др. из Беча ради 27.500 дин. главнице и прип. на јавној продаји продати следеће покретности: канцеларијски намештај, 6 сељачких кола, 4 коња, 1 вагон дасака, које су процењене на 34 800 дин.

Јавна продаја одржаће се дне 6. фебруара 1930. у 10 сати у Темерину у кбр. 625.

Нови Сад, 3. јануара 1930.

БОЖА НИКОЛИЋ
судски извршитељ.

Изврш. бр. 686/1929

Објава јавне продаје

Потписани судски извршитељ овим објављује, да ће услед одлуке Кр. Среског Суда у Новом Саду бр. 14627/1929. г. у корист Дајчланд Јосингер из Беча ради 8,200 дин. главнице и прип. на јавној продаји продати следеће покретности: разни капуту мушки и женски које су процењене на 32,000 дин.

Јавна продаја одржаће се дне 31. јануара 1930. у 10 сати у Новом Саду у Краља Петра бр. 25.

Нови Сад, 29. децембра 1929.

СТОЈАН ВОЈНОВИЋ
судски извршитељ

Изврш. бр. 7402/1928.

Објава јавне продаје

Потписани судски извршитељ овим објављује, да ће услед одлуке Кр. Среског Суда у Новом Саду бр. 7402/1927. у корист Др. Милана Миловановића из Н. Сада ради 4.500 дин. главнице и прип. на јавном надметању издати под закуп 8¹/₄ јутра земље налазеће се на поседу уд. Ане Фериха у Темерину за економску годину 1929/30.

Јавно надметање одржаће се дне 16. јануара 1930. у 11 сати у Темерину у општинској кући. Нови Сад, 7. децембра 1929.

БОЖА НИКОЛИЋ
судски извршитељ

Изврш. Бр. 492/1929.

Објава јавне продаје.

Потписани судски извршитељ овим објављује, да ће услед одлуке Кр. Среског Суда у Н. Саду бр. 8240/1929. у корист Удружења Творнице Штапова из Загеба ради 432 дин. главнице и прип. на јавној продаји продати следеће покретности: дуван, намештаја и мања количина робе које су процењене на 6200 дин.

Јавна продаја одржаће се дне 13. јануара 1930 у 10 сати у Новом Саду у Пирошко ново насеље бр. 58.

Нови Сад, 7. децембра 1929.

БОЖА НИКОЛИЋ
судски извршилац.

BELE ELEKTRO PODUZEĆE NOVISAD
Futoški put 11. — Telefon 26-45

Veliki izbor lustera — AEG fabričko
slagalište motora, pegla, ventilatora
i parhetviks-aparata, Osram sijalica.
Gramofona i ploča.